

Bestyrelsens beretning ved den ordinære generalforsamling

Tirsdag, den 15. marts 2016 på Odder Parkhotel

v/ formand for Landboforeningen Odder-Skanderborg, Jens Gammelgaard,
Gersdorffslundvej 1, 8300 Odder – mobil 21 27 40 14, e-mail: jens@gammelgaard-agro.dk

Velkommen til årets generalforsamling, hvor vi vil berette om det forgangne år, se fremad mod erhvervets meget store udfordringer og ikke mindst vil vi meget gerne høre forsamlingens kommentarer til bestyrelsens arbejde.

Året, der er gået, har som sædvanligt budt på mange opgaver og store udfordringer for vores erhverv og Landboforeningen. Beretningen vil omhandle de vigtigste.

Et faldende kinesisk marked, stigende kornlagre kombineret med Ruslands boykot, som har medført meget lave salgspriser på mælk, kød og korn, har slået den økonomiske bund ud af mange landbrug. Alt i alt var 2015 ligesom 2014 et horribelt år for vores erhverv.

Mange landmænd har det økonomisk svært. Indtjeningen er for lav i forhold til den gæld, der skal forrentes. De har som så mange andre - ikke bare landmænd – men som så mange andre danskere købt hus – gård på et uheldigt tidspunkt, hvor priserne har været høje.

Det har betydet, at de har haft rigtig svært ved at få ”hovedet oven vande” rent økonomisk. Og hver gang de har fået det, har verdensøkonomien, krig i verden, politikerne på Christiansborg eller i EU ændret forudsætningerne, og de er igen blevet trukket ned under vandoverfladen.

Vi siger bestemt ikke, at alle er i samme situation. Mange landmænd klarer sig heldigvis godt økonomisk. Men der er desværre også landmænd, der har indgået nogle uheldige og for risikable investeringer.

Men for langt de fleste er det primært udefra kommende faktorer, der har ramt dem. Hvad gør de? De kæmper for at overleve. Hver gang de er ved at drukne, finder de nye kræfter. Og arbejdet kommer før alt andet. De nægter at give op. Kun hvis banken lukker for kreditten, stopper de. Jeg bliver imponeret hver gang jeg møder disse landmænd.

Vi landmænd er ekstremt hårde ved os selv, når det ikke går som forventet. Men vi er jo ikke i den eneste branche, hvor virksomheden kan gå konkurs. Derimod er vi et erhverv, hvor vores private bolig også er i spil, når der bliver sagt stop. Så er alt mistet.

Der kommer et tidspunkt, hvor selv en landmand må give op. Når det hele bliver meningsløst. Her er der desværre flere eksempler på, at bankerne lader landmanden arbejde videre i flere år, hvor de i stedet burde tage den uundgåelige samtale. Det er urimeligt, hvis banken udnytter landmændenes ukuelige vilje til at overleve.

Nogle mener måske gælden er for stor. Men landmanden har ikke truet sig til de lån han – hun har. Alle de lån landmanden har, er skrevet under af en bankdirektør, der forventer at tjene penge på lånet. Jeg kender ingen landmænd, der har ødslet pengene bort. Nej, pengene er investeret for at skabe vækst og moderne produktionsanlæg.

Løsningen for vores erhverv er, at få forbedret konkurrencevilkår i forhold til især andre EU-lande. Vi skal kæmpe for at få fjernet overimplementering, særskatter, høje rentemarginaler og bidragssatser. Hvis vi forestiller os, at Folketinget fjerner pesticidafgiften, jordskatten og PSO-afgiften, samt at kreditinstitutionerne nedsætter bidragssatsen på realkreditlån med 0,35 procent og

bankerne nedsætter rentemarginalen på banklån med 1 procent. Så vil det betyde næsten fire milliarder kroner i økonomiske lettelser for erhvervet. Det er rigtig mange penge, der med et slag vil forbedre erhvervets økonomi.

OH 1: Aftale om Fødevarer- og landbrugspakke 22/12 2015

OH 2: Indsatsbehov N

Landbrugspakken

Landbrugspakken er en fantastisk sejr for vores erhverv. Her skal lyde en stor tak til regeringen med støttepartier. Vi kan gøde planterne mere optimalt – det er sund fornuft og fuldt ud ansvarligt. Selv om reglerne nu er blevet lempet, er vi stadig underlagt nogle af de strammeste regler i Europa, når det gælder gødning.

Landbrugspakken er et skridt i den rigtige retning. Særkravet om reducerede gødningsnormer er ophævet med 2/3 til den kommende vækstsæson. Den sidste tredjedel falder bort i vækstsæsonen 2017. Det vil forbedre landbrugets økonomi med omkring 2,2 milliarder kr. pr. år og sikre omkring 4.800 arbejdspladser i hele fødevarerklyngen.

Afskaffelse af kravet om randzoner ved søer og vandløb fra i år samt afskaffelse af de 60.000 hektar ekstra efterafgrøder før de trådte i kraft vil forbedre økonomien med omkring 100 millioner kr., og sikre omkring 600 arbejdspladser i hele fødevarerklyngen.

Den nye husdyrregulering, hvor vi får adskilt mark, stald og harmoniarealet for bl.a. slagtesvin hæves fra 1,4 dyreenheder pr. hektar til EU-niveauet på 1,7 dyreenheder; samt en smidigere husdyrgodkendelse betyder også meget økonomisk. Her er det meget vigtigt, at fosforkrav ikke overtrumfer de 1,7 dyreenheder. Alt sammen er det meget positivt for erhvervet.

Det er uheldigt, at vi på det sidste har skullet opleve et stormløb mod landbrugspakken og en miljø- og fødevarerminister Eva Kjer Hansen anført af oppositionens politikere, forskere som ikke har set eller villet se helheden og en sensationslysten presse, der har ønsket at spænde ben for miljø- og fødevarerministeren. Det lykkedes desværre pga. Det Konservative Folkepartis uheldige medvirken.

OH 3: Billede af Søren Pape Poulsen

Hysteriet tog for alvor sin begyndelse da Danmarks Naturfredningsforening meldte ud, at man ville arbejde for at få EU Kommissionen til at se på sagen.

Man må som minimum forlange, at denne horde af interessegrupper, politikere, forskere og presse sætter sig ordentlig ind i substansen før man begynder et sådan stormløb. Det er jo vanvittigt, at de konservative med Søren Pape Poulsen i spidsen hopper på vognen, og kan finde på at stille et mistillidsvotum til Eva Kjer Hansen. Der er jo intet i denne sag; hun har ikke gjort noget forkert, hvis man læser ordentlig på lektien.

OH 4: Udvikling i kvælstofudledning 1990-2012 – Helheden – Landbruget har halveret kvælstofudledningen i perioden = stor succes.

OH 5: Udvikling i kvælstofudledning 2012-2021 – Ministerens, forskernes og SEGES beregninger.

OH 6: Fødevarer- og Landbrugspakken 2016-2021

Det er dybt beklageligt, at det er endt med ministerens afgang. Eva Kjer Hansen er den bedste miljø- og fødevarerminister vi har haft i mange år. Hun har knoklet for at finde afbalancerede løsninger, der ikke ville forringe miljøet, og som samtidig gavtede erhvervet og beskæftigelsen. TAK for kampen Eva.

Jeg vil byde vores nye miljø- og fødevarerminister Esben Lunde Larsen velkommen. Vi håber, og det tyder på, at han vil fortsætte den linje Eva Kjer Hansen har lagt. Vi ser frem til, at vi får et godt og konstruktivt samarbejde med ham.

Vi har nu fået vedtaget den bedste landbrugsaftale i mands minde, og den giver os nye muligheder. Vi skal påtage os et fælles ansvar for at få aftalen til at virke i praksis. Vi skal tage debatten med befolkningen og kommunikere, at aftalen rummer den rette balance og sikrer vores erhverv gode vilkår, samtidig med at vi passer godt på miljøet og naturen.

Ligeledes er det lykkedes miljø- og fødevarerministeren at få kraftigt ryddet op i love og bekendtgørelser for vores erhverv. Hver tredje lov og bekendtgørelse på miljø- og fødevarerområdet er fjernet ved at tilrette, sammenskrive og forbedre de resterende. Det er dejligt, at ministeren har givet området en tiltrængt hovedrengøring. Det gør det lettere for os landmænd at leve op til reglerne, som i forvejen er meget snørklede. Der er dog stadig er plads til forbedringer.

I Efteråret 2014 var MRSA-debatten voldsom i vores område. Der har været ro på siden, takket være vores samarbejde med Odder Kommune om sagen, afsluttende med stormødet i Hou. Nu har højesteret afsagt deres kendelse. Den gik os imod og navne på de producenter, der har MRSA i deres besætninger er blevet offentliggjort. Det er meget uheldigt, og det vil helt sikkert føre til, at vi landmænd fremover ikke vil deltage i lignende projekter.

Der var ved at være optakt til at MRSA-sagen skulle blusse op igen. Det er heldigvis ikke sket.

Finansiering

Finansiering af generationsskifte og investeringer i vores erhverv er stadig en meget stor udfordring. Den lave rente er meget positiv; men bankernes for store rentemarginaler og realkredits stærkt stigende bidragssatser; samt kravet til egenkapital er bestemt ikke fremmende for vores erhverv.

OH 7: Stærkt stigende bidragssatser

Vi har gennem tiden været privilegeret ved at have et af verdens bedste finansieringssystemer. Vi har et velfungerende realkreditsystem, som med meget små omkostninger kan formidle kapital. Og vi har banker med stort kendskab til erhvervet.

Finanstilsynet har fået en helt anden rolle. Før finanskrisen var pengepolitikken helt sikkert for lempelig. I dag er finanstilsynet og EU-krav til kapitalforholdene alt for aggressive. Det er skadeligt for erhvervet og for fastholdelse af beskæftigelsen. Især er deres værdiansættelse af vores driftsbygninger et stort problem. Det er ikke i orden, at værdien sættes til 0 efter 10 år. Indtjeningsmuligheden i stalden bør være udgangspunkt for vurderingen i stedet for alene at se på alderen.

Finanssektoren, der var gode til at sælge valuta- og renteswap i nullerne, med meget stor fortjenester til følge, vil vi stadig opfordre til at sætte sig sammen med de landmænd, der var så uheldige at købe disse finansielle værktøjer. Opgaven er at finde nogle fornuftige løsninger for begge parter, så landmanden kan komme videre.

Afregningspriser og indtjening

Der er desværre tilbagegang på alle driftsgrene. De historisk lave afregningspriser sætter sit tydelige præg på resultaterne.

Den gennemsnitlige mælkepris er faldet med 62 øre pr. kg i forhold til 2014.

Det har givet et voldsomt fald i indtjeningen selv om ydelsen pr. ko er steget i 2015. Produktionen

af mælk på verdensplan er for stor efter Ruslands importforbud og et kraftig fald i eksporten til Kina. Indtil denne situation indtraf, aftog de to lande 28 procent af verdens mælkeproduktion. Det er klart, det gør voldsomt ondt, når to så store markeder mere eller mindre falder fra. Prognosen for 2016 ser desværre ikke positiv ud. Der er alt for stor en ubalance mellem udbud og efterspørgsel. Alligevel øges mælkeproduktionen i EU.

Noteringen på slagtesvin er faldet 1,14 kr. pr kg i forhold til 2014. Det er klart, at det også her får voldsomme konsekvenser for regnskabsresultaterne i 2015. Værst er det gået ud over sohold, som eksporterer smågrisene. Det økonomiske resultat er knap så dårligt for den integrerede produktion.

Prognosen for 2016 ser bedre ud med en lille noteringsstigning på 50 øre pr. kg i forhold til 2015.

Planteproduktion er den driftsgren, som har klaret sig bedst økonomisk. Det er den eneste driftsgren, som kommer ud af 2015 med positiv bundlinje. Regeringens netop vedtagne landbrugspakke vil slå igennem i løbet af 2016 og 2017. Når planterne bliver gødet optimalt, vil der være en netto merindtjening på knap 1.000 kr. pr. hektar.

OH 8: Driftsresultater heltidsbedrifter, år 2000 – prognose 2015-2017.

OH 9: Der er stor forskel på driftsgrenenes resultat

OH 10: 67 % af landbrug har underskud

Der er meget store forskelle i indtjeningen blandt landmænd. Den bedste tredjedel har klarer sig igennem 2015 med sorte tal på bundlinjen, selvom indtjeningen er alt for lav i forhold til indsats, omsætning og forrentning af egenkapitalen.

Krisen har været lang og på nuværende tidspunkt er det svært at se lyset for enden af tunnelen. Det gør utrolig ondt, især for de familier, som er nødsaget til at forlade bedriften. Det gør også ondt, når vi ser de mange landbrug, som er til salg i Østjylland i øjeblikket. Vi har nok været privilegeret i Østjylland på grund af den gode bonitet, vi har. Vi kan ikke mindes, at der tidligere har været så mange gårde til salg. Det er et tydeligt bevis på den alvorlige krise, vi befinder os i.

Kommunerne

Skanderborg Kommune

Vi har et godt og konstruktivt samarbejde med både politikere og embedsmænd. Vi er selvfølgelig ikke er enige om alt.

OH 11: Billede af dialogmøde hos Helle og Ole Larsen, Mesing

Der er travlt med revurderinger og tilpasninger af husdyrproduktionen. Tilsyn og kontrol fungerer godt.

I gennem flere år har lodsejerne omkring Gammelgaard Sø Pumpelag og Landboforeningen haft møder med forvaltningen for at løse problemstillingen omkring vandløbsvedligeholdelsen for Høver Bæk, Gammelgaard Sø og Knud Å. Vores påholdenhed har medført, at Forvaltningen er gået ind i opgaven uden vi er kommet helt i mål.

En lykkelig udgang af det hele kan være, at Gammelgaard Sø bliver genskabt og dermed kan være buffersø for store nedbørshændelser og ikke mindst løse noget af Danmarks klimadagsorden ved at mindske 719 ton CO₂-klima-ækvivalenter pr. år; samt reduktion af ca. 6 ton kvælstof til Gudenåens vandløbssystem.

Naturstyrelsen vil på torsdag præsentere den tekniske og ejendomsmæssige forundersøgelse for lodsejerne.

Projektet opfylder betingelserne for at blive etableret. Nu er det spændende om lodsejerne finder kompensationen OK og skriver under.

Læren af Gammelgaard Sø er også, at man som lodsejer skal stå sammen og kæmpe for sine rettigheder vedr. vandløbsvedligeholdelse på en konstruktiv måde.

Vi har en landmand, som har søgt om tilladelse til ”fulde stalde”. Det har kommunen afvist at give tilladelse til. Det forstår vi ikke. Vi vil derfor anmode kommunen om at se på sagen igen. En tilladelse vil give mindre lugtgener, en større produktion og en øget beskæftigelse. En større produktion i bestående stalde vil også give landmanden en bedre økonomi. Kort og godt en win-win situation for både naboer, miljøet, beskæftigelsen og landmandens økonomi. Giv landmanden en tilladelse, som man gør i Odder Kommune i lignende sager.

Vedrørende ønsket om åbning af Havreballe Bæk støtter vi fuldt op om den involverede landmand. Det er et meget dårligt projekt, idet det bliver nærmest umuligt at opnå en god økologisk tilstand ved åbning af den rørlagte strækning. Det er en meget dybtliggende rørledning, som altid vil fremstå, som en gravet kanal. Ligeledes vil en åbning give store driftsmæssige ulemper. Åbningen vil ikke give den ønskede miljøeffekt, og prisen for projektet er alt for høj.

Indsatsplanlægning for beskyttelse af grundvandet har også fyldt meget i Skanderborg Kommune. Forvaltningen lagde op til, at pesticider skulle forbydes på ikke mindre end 1.449 hektar. Det vel og mærke inden kommunen havde dokumenteret et behov herfor. Det er indlysende, at kommunen først bør dokumentere behovet for ophør med pesticider og det skal være i overensstemmelse med EU-princippet om proportionalitet. Det har kommunen ikke dokumenteret.

Det er også bemærkelsesværdigt, at af de 84 vandværksboringer, hvori der er pesticidfund, er det kun de seks, der ligger på dyrket landbrugsjord. Det førte til et møde den 19. august med borgmester Jørgen Gaarde, formand for Miljø- og planudvalget Claus Leick og embedsmænd.

Et godt møde, som konstruktivt mandede ud i, at der blev aftalt et teknikermøde til afklaring af landbrugets synspunkter vedr. pesticidfund. Teknikermødet med repræsentanter fra Landboforeningen, SEGES og kommunen var et godt og konstruktivt møde, hvor der blev klaret mange uoverensstemmelser.

Den 12. januar vedtog Miljø- og Planudvalget, at der skal laves en konkret vurdering af, hvilke områder, der skal beskyttes. Det skal bero på princippet om proportionalitet. Fordelene i forhold til at sikre rent drikkevand bliver vurderet i forhold til omkostningen og de langsigtede fordele – og ulemper for forbrugere og lodsejere.

Kommunens indsats vil være baseret på den nyeste viden om de lovligt godkendte pesticiders påvirkning af drikkevandet på de konkrete jordtyper, som blandt andet kommer til udtryk gennem Miljøstyrelsen og GEUS' løbende analyser. Det er positivt, selvom vi er sikre på, at denne tekst vil blive fortolket forskelligt afhængig af, hvem der læser den.

Til kommunens forslag til Natur & Miljøpolitikken havde vi bl.a. følgende bemærkninger: Det er vigtigt, at vi har et aktivt, velfungerende erhvervsliv og landbrug. At kommunen erkender, at al menneskelig aktivitet udløser en påvirkning af miljø og natur. Ligeledes skal det også sikres, at småbiotoper for øgning af biodiversiteten etableret af landmænd eller deres naboer ikke efterfølgende begrænser bedrifters udviklingsmuligheder.

Aarhus Kommune

Vi havde den 25. marts 2015 møde med Rådmand Kristian Würtz om Indsatsplan Beder. Et møde, hvor rådmanden tilsyneladende ikke havde sat sig ind i dagsordenen før mødet!

Mødet ændrede ikke på rådmandens holdning. Kommunen havde sat den 17. april 2015 som dato for, at der skulle være lavet frivillige aftaler om sprøjtefri drift på cirka 300 hektar. Der er lavet aftaler på cirka 130 hektar. De har dog tøvet med at give påbud.

Vi er meget glade for den positive dialog og opbakning vi har fra de borgelige partier i byrådet. Vi savner en tilsvarende fra øvrige partier.

Den 20. januar 2016 havde byrådet et punkt på dagsorden, hvor indstillingen fra forvaltning og rådmand var at give påbud mod brug af pesticider hos 13 landbrug af hensyn til beskyttelsen af grundvandet. Vi deltog i en lille happening med to traktorer foran rådhuset, og en del landmænd overhørte debatten i byrådssalen. Inden mødet havde Landbrug & Fødevarer søgt foretræde for Teknisk Udvalg. Det fik vi mandag, den 25. januar.

Vi havde god juridisk hjælp fra Landbrug & Fødevarer, hvor de juridiske aspekter om især Miljøbeskyttelseslovens § 26a blev gennemgået. Vi anmodede også Teknisk Udvalg om nøje at overveje situationen. En vedtagelse af indstillingen bør ske på et fuldt oplyst grundlag med vurdering af alle de juridiske aspekter, herunder princippet om proportionalitet.

Det fik Teknisk Udvalg til at tænke sig om endnu en gang, og det mundende bl.a. ud i, at vi fik et møde med fire socialdemokrater, heraf tre fra Teknisk Udvalg. Et møde, hvor de fremlagde kort med alle de boringer, der ifølge kommenen er forurenet omkring Beder. Vi havde også et kort med, men det viste noget helt andet, nemlig at der kun er ganske få boringer der er forurenet.

Det er således vores indtryk at Aarhus Kommunes bearbejdning af data ikke giver et retvisende billede af pesticidfund i grundvandsboringerne. De får det til at fremstå langt alvorligere end tilfældet er. SEGES og Landboforeningen har fået udleveret samtlige 54.504 pesticidanalyser i perioden 1991 til 2015.

Det viser sig, at der på et eller andet tidspunkt i løbet af 24 år er fundet pesticider over grænseværdien i 0,6 procent af prøverne, eller sagt på en anden måde 99,4 procent af prøverne er under grænseværdien.

I 24 af de 33 boringer der er i Beder området, er der på trods af ganske mange analyser ikke fundet pesticider over grænseværdien på 0,1 mikrogram pr. liter. Langt hovedparten af de foretagne analyser viser ikke fund. Og de resterende fund er meget tæt på detektionsgrænsen.

I 8 af boringerne er der fundet BAM, der er et nedbrygningsprodukt fra det forbudte totalherbicid, der blandt andet blev solgt under handelsnavet Prefix, som blev brugt på udyrkede arealer både på landet og i byerne. Herunder også af vandværkerne til at holde ukrudtet væk. Det blev i sagens natur ikke brugt på marker med landbrugsafgrøder. Midlet er forbudt tilbage i halvfemserne.

I 3 af de 8 boringer, hvor der har været fund af BAM over grænseværdien er der tillige fundet Bentazon i koncentrationer over grænseværdien. Det er et stof, som i dag kun må bruges i væsentligt lavere dosering end tidligere. Der er sket en opstramning af godkendelsen, netop for at beskytte grundvandet.

Den ene af de 3 boringer er formentlig påvirket af en punkkilde, som ikke stammer fra udsprøjtning på marken.

I en boring blev der i 1996 fundet det nu forbudte stof, Chloridazon, som var aktivstoffet i roemidlet Pyramin. Stoffet er kun fundet denne ene gang for 20 år siden.

Vores egen gennemgang af de mange pesticidanalyser og boringsdata står i skærende kontrast til, hvad Aarhus Kommune hævder.

Selv om der én gang for 20 år siden er et pesticidfund kan kommunen ikke stadig hævde at boringen er forurenet. Ikke desto mindre medregnes det i kommunens statistik. Det er misvisende, ikke retvisende.

OH 12: Aarhus Kommunes fremstilling – bemærk, at kommunen undlader at vise boringer uden fund.

OH 13: SEGES fremstilling. Alle boringer er i dag uden pesticider over den politiske fastsatte grænseværdi (den sundhedsskadelige grænseværdi er mindst 1.000 gange højere – F.eks. er Roundups ca. 7.000 gange højere end grænseværdien).

Kommunen vil ”spise” de 13 landmænd af med en erstatning på cirka 50.000 kr. pr. ha. På de pågældende arealer bliver tinglyst, at der for altid er forbud mod brug af pesticider. Det viser manglende respekt for den private ejendomsret.

Vi har en landmand med et areal på cirka 60 ha. På tværs af hans marker er en kile på 17 hektar, hvor der ikke må anvendes pesticider. Midt i denne kile ligger gårdens bygningsæt. Landmanden må ikke holde i maskinhuset med sin sprøjte og må ikke fylde den op på gården til at behandle de resterende 43 ha. Det tilbyder kommunen ham 850.000 kr. i erstatning for. Det har landmanden selvfølgelig ikke accepteret. Den rigtige erstatning for dette påbud vil være at købe ejendommen til værdien inden påbud. Derefter kan kommunen jo sælge efterfølgende med deklARATIONEN.

OH nr. 14: Ejendomskort

På byrådsmødet den 24. februar blev indstillingen om påbud mod anvendelse af pesticider i Indsatsplan Beder vedtaget. På samme møde blev også Indsatsplan StautrupÅbo vedtaget.

Der skal nu afholdes åstedsforretninger med henblik på gennemførelse af påbud om pesticidfri drift i de ”sårbare områder” efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a.

Vi vil i samråd med Landbrug & Fødevarer og SEGES vurdere sagen juridisk og fagligt for at finde den bedste sag til indbringelse for Natur- og Miljøklagenævnet.

På det sidste har vi oplevet, at kommunen misfortolker data og tal om nitratudvaskning til grundvandet i et høringsvar til regeringens landsbrugspakke og slynger om sig med tal, hvor de påstår, at det vil koste kommunens vandforbrugere mellem 27 og 95 millioner kr. Det er tal grebet ud af den blå luft. Det er et stærkt overvurderet billede af udvaskningen til grundvandet, især når alle undersøgelser siden midt i firserne viser at nitratindholdet i det øvre grundvand er konstant faldende.

Det er for billigt at spille på befolkningens følelser omkring grundvand med et så misvisende beregningseksempel, hvor man hverken indregner landbrugspakkens fulde effekt, og ej heller inddrager kendt viden om nitrats omsætning i jorden og undergrunden, eller konkrete målinger fra området.

Det er utroligt, at en kommune med så mange arbejdspladser på bl.a. Aarhus Havn, Arla Foods samt inden for forskning og udvikling af fødevarerhvervet ikke ønsker at fremme primærerhvervet. Vi støtter derfor hellere de gode initiativer om udviklingen af fødevarerhvervet i regi af Business Region Aarhus. Det er meget mere visionært.

Aarhus Kommune med rådmand Kristian Würtz i spidsen sammen med det politiske flertal, der truer landmanden til at skrive under på deres grundvandplaner er den mest ikke imødekommende kommune vi nogensinde har mødt. Deres uacceptable erstatningsudspil vil helt sikkert ende med en juridisk afgørelse, og den tager vi med sindsro. Aarhus Kommune skal dokumentere, at det er nødvendigt at tage så drastisk et skridt som påbud, for at sikre grundvandet. Det kan de ikke.

I hele forløbet omkring denne sag, har vi et helt fantastisk samarbejde og opbakning fra SEGES og Landbrug & Fødevarer med ekspertbistand både fagligt og juridisk. De står på tær for os døgnet 24 timer.

Odder Kommune

Tilsynet med landbrugsbedrifterne fungerer fornuftigt. Der er ikke de store problemer. Der arbejdes i øjeblikket med nogle få miljøansøgninger. Ved gyllekørsel i det tidlige forår skal vi passe på, at jorden ikke er for frossen.

Byrådet har vedtaget Indsatsplan Boulstrup. Vi er selvfølgelig ikke enige om alt, men vi har en konstruktiv og positiv dialog. Vi har mødtes med forvaltningen og deres rådgiver fra ConTerra, om at indhente de rigtige input og output data fra repræsentative lodsejere i Boulstrup-området. Vi er ret sikre på at beregningerne fra ConTerra vil vise, at koncentrationen af nitrat ud af rodzonen er under 50 mg nitrat pr. liter og medfører dermed intet behov for restriktioner.

Viser det sig mod vores forventning, at der er et behov - ja, så har vi aftalt en god procedure, hvor vi begynder med dyrkningsrestriktioner nærmest indvindingsboringerne og inden for BNBO. Herefter kan genberegnes koncentration ud af rodzonen med dyrkningsrestriktioner. Modellen er således, at vi er enige om, at tage nødvendige restriktioner i anvendelse ved dokumenteret behov.

Sidste år omtalte vi udfordringerne vedrørende Malskær bæk og Kragebækken. Vi afventer endelig vedtagelse af Vandområdeplan 2015-2021, hvor det forventes at fremgå, hvad der skal ske med de to vandløb.

Vi havde i december dialogmøde med borgmester Uffe Jensen, kommunaldirektør Henning Haahr og ledelsen af Miljø & Teknik. Det var et rigtig godt møde med mange relevante emner om erhvervets udvikling og muligheder i kommunen.

Vi var bl.a. inde på, at det er vigtigt kommunen sørger for at give de nødvendige tilladelser til, at vi kan udnytte den produktions- og effektivitetsfremgang, som konstant er i vore stalde, netop for at holde – øge beskæftigelsen i erhvervet og holde – øge indtjeningen for landmanden. Derfor er vi også godt tilfredse med at Miljø- og Teknikudvalget har vedtaget, at give de nødvendige tilladelser til fulde stalde, når landmanden anvender de nødvendige virkemidler til at undgå f.eks. øgede lugtgener.

Vi har sammen med kommunen inviteret miljø- og fødevarerministeren til Odder i foråret for at vise ministeren nogle af de mange projekter vi har inden for minivådområder, drænfilterbrønde, kontrolleret dræn og intelligente randzoner, alt sammen værktøjer til at fjerne kvælstof fra vandmiljøet. Projekterne i Odder Kommune vil kunne spille en unik rolle i den målrettede regulering, som er indeholdt i landbrugspakken. Vi håber, at ministeren finder den nødvendige tid en gang i foråret / forsommeren.

Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke for nogle gode initiativer. Vi ser frem til et fortsat godt og konstruktivt samarbejde med både politikere og forvaltning i kommunen.

Det er ret OK.

Aarhus og Skanderborg Kommuner

Aarhus og Skanderborg Kommuner har i forbindelse med indsatsplanlægning til grundvandsbeskyttelse uden dokumentation sat lighedstegn med nitratsårbarhed og pesticidsårbarhed. Det velvidende, at nitratsårbarhed beror på en simpel sammenhæng mellem lerlagenes tykkelse over grundvandsmagasinerne, hvorimod det samme ikke gør sig gældende for de kemisk komplicerede pesticider. Trods mange års ihærdig forskning har man endnu ikke kunnet identificere særligt pesticidfølsomme lerjorde som er mere følsomme end VAP-lermarkerne *).

*) GEUS rapport 2014/2: Vurdering af mulighederne for udpegning af pesticidfølsomme lerområder (SFO-ler) på grundlag af eksisterende data. Udarbejdet for Naturstyrelsen. Side 232-235.

Vi har en Miljøstyrelse, som er ansvarlig for godkendelse af de pesticider, som må anvendes i Danmark. Vi har fuld tillid til, at Miljøstyrelsen ikke sender noget på markedet, som ikke er i orden, f.eks. i forhold til grundvandet. Vi må håbe, at Naturstyrelsen snart sætter de kreative kommuner på plads i forhold til udpegning af særlige følsomme områder for pesticider på lerjord i lighed med de cirka 2 % på sandjord.

Det er utroligt, at nogle af de 2 kommuners byrådspolitikere og embedsmænd mener de er klogere end forskere i pesticidkemi, Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen.

DLMØ – Dansk Landbrug Midt–Østjylland

OH 15: Miljøminister Kirsten Brosbøl og Niels Olesen drøfter konsekvenser af Forslag til Vandområdeplaner.

Miljøminister Kirsten Brosbøl

Den 23. marts 2015 havde vi møde med daværende miljøminister Kirsten Brosbøl om forslag til Vandområdeplan og dens konsekvenser for landbruget. Vi besøgte landmand Niels Olesen ved Horsens. Niels fortalte om bedriften og vi forklarede ministeren, hvilke konsekvenser en yderligere reduktion af kvælstof vil betyde for Niels.

Ministerens svar var: ”Jeg har ikke tænkt mig at lukke landbruget. Omvendt vil jeg heller ikke ligge under for landbrugets skræmmekampagne”.

Vi var meget uenige med ministeren om vandområdeplanens betydning for Niels Olesens bedrift. Vi havde et intenst møde; men vi fornemmede, at det ikke lykkedes os at påvirke ministeren.

Retentionskort

Vi har også været med i en arbejdsgruppe bestående af Østlige øer, Patrioterne, DLMØ m.fl. foreninger. Det har handlet om at gå dybt ned i fagligheden bag retentionskortet udarbejdet af GEUS som hovedansvarlig forskningsinstitution. Retentionskortet er ubrugeligt til målrettet kvælstofregulering og vil være en økonomisk katastrofe for vores erhverv.

Usikkerheden på retentionen i de enkelte delområder, som fremgår af den bagvedliggende rapport er alt stor. Derfor kan de enkelte bedrifter risikere at blive reguleret på et fuldstændigt forkert grundlag. Det kan vi simpelthen ikke acceptere.

Målrettet indsats skal ske, hvor recipienten har brug for det ud fra en faglig accepteret målsætning. Der skal gøres op med brug af usikre modeller, standarttal og gennemsnitsbetragtninger. Vi ser frem til flere målinger i vandløb suppleret med landbrugets egne målinger på nøje udvalgte lokaliteter – benævnt udfordringsretten i Landbrugspakken.

Analysen af vores arbejde blev afleveret af repræsentanter fra foreningerne til afdelingschef Sune Stampe Sørensen og kontorchef Morten Ejernæs i departementet, Miljø- og fødevareministeriet. I DLMØ er vi ret sikre på, at vores arbejde med retentionskortene har båret frugt og er tænkt ind i Landbrugspakken. Det får stor betydning for landbrugserhvervet fremadrettet.

Den 23. november havde vi møde med MF'eren Lise Beck fra Dansk Folkeparti, hvor vi talte om dyrevelfærd, høje PSO-afgifter, VKOs 16. punkts plan, vandområdeplaner, bidragsats, 165 datoer, efterafgrøder, nidkære kontrollanter og grundvandsbeskyttelse.

Mange emner, men det er vigtigt, vi hele tiden prøver at forklare folketingsmedlemmerne om alle de udfordringer og tåbelige regler, vores erhverv har.

Efterfølgende deltog vi i Business Region Aarhus' "Østjyske Topmøde", hvor borgmester Jørgen Gaarde Skanderborg er formand.

Region Business Aarhus har nedsat en arbejdsgruppe inden for fødevareklyngen, hvor vi har Henrik Nielsen, formand for Østjysk Landboforening med. Det er ikke så meget primærerhvervet, der arbejdes med, men hele fødevareklyngen. Hvis der ikke er noget primærerhverv er der heller ingen fødevareklynge i Østjylland, derfor er vi meget glade for at have en plads i arbejdsgruppen.

Den 7. december havde landboorganisationerne i Region Midt stormøde på Agroskolen i Hammerum med Miljø- og fødevareminister Eva Kjer Hansen, hvor hun bl.a. orienterede om VKOs 16. punkts plan og dens fremdrift med forbedring af vores rammevilkår. Derefter var der indlæg ved formand Martin Merrild og direktør Flemming Nør-Pedersen, Landbrug og fødevarer. Det var et godt møde med en god debat.

LMO

Igen i år har LMO haft en stigende omsætning, blandt andet på grund af en nettotilgang af 500 nye kunder. Resultatet i både kundetilgang, omsætning og indtjening viser, at LMO efter fusionen i 2013 er kommet styrket og driftssikkert gennem sammenlægningen. Det er vi meget tilfredse med. Jan Winther vil senere aflægge beretning for LMO.

LMOs resultat er meget vigtigt for Landboforeningen og vores medlemmer. LMOs overskud og Landboforeningens kapitalafkast bidrager med mere end 1,2 millioner kr. til foreningens drift eller svarende 4.000 kr. pr. aktivt medlem. Det er medvirkende til at ejerforeningerne bag LMO har Danmarks laveste medlemskontingent. Helge Kjær Sørensen vil uddybe emnet under gennemgang af Landboforeningens regnskab.

Åbent Landbrug

Året har på en gang været helt sædvanligt og ganske usædvanligt.

Året begyndte med vores hyggeaften for de mange undværlige hjælpere, hvor alle som har ydet en stor indsats til arrangementerne hyggede sig.

De fik lidt godt at spise og en god snak om åbent landbrug arrangementer og arbejdet med disse.

Første arrangement var Landmanden kommer til byen, som endnu en gang er arrangeret i samarbejde med Køb Odder m.fl.. Byen summede som sædvanligt af mange mennesker og rigtig mange spændende aktiviteter. En fantastisk dag hvor byen, besøgende, hjælpere og vejret var i hopla.

Dyrskuet i Horsens klarede vi som sædvanligt ved, at landboungdommen havde opgaven med opstilling. Lilli og Uffe Andersen havde planlagt og bemandede Landbrugets Stand sammen med bestyrelsesmedlemmer fra de tre Landboforeninger.

Åbent Landbrug i september var som sædvanligt et tilløbsstykke - ca. 5.000 besøgende, som havde en fantastisk dag i omgivelserne på Vejlskovgaard. Stedet er perfekt til at sikre, at alle kan få en superoplevelse af en dag på landet. Der var spændende aktiviteter over hele gården som fungerede fantastisk, selvom der var kø ved vognene til markturen, for at få smagsprøver, lave halmballer, ride, bage pandekager eller komme på toilettet. Så var der lutter smil og glade stemmer, fordi alle følte sig velkommen, til en dag hvor familien Fenger, planlæggere og hjælpere alle havde gjort deres ypperste.

Usædvanligt var det at høstfesten i Skanderborg desværre måtte aflyses, fordi alle hjælpere havde travlt med at få den sidste del af høsten i hus, og få sået vintersæden i nogenlunde rette tid.

Alle arrangementer kræver stor forberedelse og klargøring inden de afholdelse, en opgave som Inger Leitzke og Lene Midtgaard har taget det største ansvar for. Det skylder vi jer en meget stor tak for. I har i et unikt parløb ydet en stor indsats og alting er planlagt og klar til mindste detalje. En opgave som vi ved kræver både et stort engagement og rigtig meget tid.

På den baggrund er vi oprigtigt ked af, at både Inger og Lene har valgt at stoppe i Åbent Landbrug og bruge deres tid på andre opgaver. Bestyrelsen vil gerne sige jer mange tak for den meget store indsats i har ydet for foreningen.

Jordbruges UddannelsesCenter Århus

JU – Jordbrugets UddannelsesCenter Århus er kommet godt i gang med EUD-reformen (Erhvervsuddannelses-reformen) og det kører godt. Der er gode tanker omkring det nye Grundforløb 1 - det har givet bedre elever, og de falder ikke fra i samme omfang som tidligere. For lærerne har det været en stor udfordring med reformen, kombineret med nye arbejdstidsregler og behov for pædagogisk nytænkning.

Skolen er fortrøstningsfuld, men det kræver konstant fokus og tilpasning.

Netop, for at tiltrække eleverne til grunduddannelserne er der i løbet af 2015 renoveret og bygget nye undervisningslokaler, kantine, opholdsarealer, grupperum, naturskole og nye stalde til smådyr, som er indplaceret i en landskabelig helhed med øvrige faciliteter på Bredballegaard. Det bør give jer landmænd elever med bedre forudsætninger til den første praktikperiode.

Herfra skal lyde en stor TAK til direktør Claus Christensen, som har valgt at gå på velfortjent pension efter 16 år og som efterfølger er ansat en kendt person i regi af Landboforeningen, nemlig Peter Lund Moesgaard.

Peter, som er opvokset på et landbrug og uddannet Cand. Agro har været med hele vejen fra faglærer på Malling Landbrugsskole, inspektør på JU Bredballegaard og Malling og de seneste 8 år været Uddannelseschef på JU Århus med kontor ved siden af Claus. Peter har således JU i sit DNA. Vi glæder os til det fortsatte samarbejde med Peter Moesgaard på direktørposten.

Vikarservice Lillebælt

Året begyndte traditionelt lidt stille, men tiden blev udnyttet til at sende vikarerne på kursus. Der er en målsætning om, at alle vikarene skal have truckcertifikat.

Stilheden ophørte med forårets komme. Der har været rigtig travlt igen i 2015. Der er afløst 41.026 timer, det er godt 2.000 mere end i 2014. Der har været et lille timefald inden for primærlandbruget, derimod er afløst mange timer inden for maskinstationer og entreprenører. Økonomisk har det også været et godt år med et overskud på omkring 500.000 kr.

Deltidsudvalget

Deltidsudvalget har sat mere fokus på rådgivning af deltid. LMO har sat gang i nogle tiltag og udvalget har fået en orientering herom ved chefkonsulent Bent Thuehøj. Tiltagene omhandler produktionsplanlægning, Summax, det værdiskabende regnskabsmøde, personprofiler, Flexnyt, Nem mark m.m.

Der var lagt op til en ny organisering af deltidsområdet i Landbrug & Fødevarer. Man ville nedlægge udvalget Danske Deltidslandmænd og bestyrelsesposten i L&Fs Primærbestyrelse. I stedet var foreslået 2 årlige deltidslandsmøder. På landsdelegeretmødet i november blev nedstemt, at deltidslandmændene ikke skulle være repræsenteret med et bestyrelsesmedlem i L&Fs Primærbestyrelse.

Den 26. februar 2016 blev Klaus Høegh, deltidsmedlem i Landboforeningen Midtjyllands bestyrelse valgt til Primærbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer.

Deltidsudvalget har arrangeret besøg hos Mosegårdens Limousine ved Flemming Lind og haft skattemøde i Landbrugets Hus, hvor skattekonsulent Anna Boel talte om skat og Samuel Rachlin fortalte om Rusland og krisen i Rusland - et godt møde med 180 deltagere.

Odder-Skanderborg Landboudom

2015 har stået i traktortrækkets tegn, et lokalt stævne med 2.500 gæster. Et regionstræk som blev holdt på Bredballegaard og et Landsdelstræk som blev afholdt i Ørum på Djursland.

2015 endte med 98 medlemmer, det er ét medlem mere end sidste år. Ved generalforsamlingen den 10. februar blev der ikke ændret i bestyrelsen, men der blev valgt 5 nye ind i repræsentantskabet. Det er meget positivt, at det lykkes at få så mange nye med, især da der er en del ældre der er holdt. I er altid parate til at hjælpe os ved de forskellige arrangementer i Landboforeningen. En stor tak for hjælpen og tak for et godt, konstruktivt samarbejde.

Seniorklub Skanderborg

Året begyndte med nytårskoncert. Der har været en tur til Aarhus Havn og Botanisk Have; samt en dagstur til Fur og en 4 dages tur til Schwerin.

Klubmøde i Kirkecentret, hvor museumsinspektør Annette Hoff holdt indlæg om Boller Slot og andre herregårde i området samt julefrokost med underholdning af Michael Winckler, søn af den folkekære Gustav Winckler.

Seniorklub Odder

Klubben har fungeret i 8 år, og medlemstallet har i 2015 været 98, året før var der 100, en beskedent tilbagegang.

Der har været sommertur til Thy testcenter for vindmøller og nationalpark samt tur til Sønderjylland med rundvisning på Dybbøl Banke og Sønderborg slot.

Den traditionelle nytårskoncert var også en del af programmet

Begge seniorklubber vil gerne have mange flere medlemmer, og man behøver ikke nødvendigvis at have direkte tilknytning til landbruget – så hermed er opfordringen givet videre.

Afslutning

Vi har før haft kriser i vores erhverv. Enhver krise vil på et eller andet tidspunkt slutte, det vil denne krise også, selv om det i øjeblikket kan være svært at se, hvordan – og hvornår det vil ske – men det vil ske.

Vi har nået meget, men der er stadig store opgaver der skal løses:

OH 16: Vigtigste politiske opgaver 2016

- Vi skal have gang i generationsskiftet, de unge skal tage over for de ældre.
- Vi skal have forbedret vores rammevilkår.
- Vi skal hele tiden udvikle os og blive dygtigere.
- Vi skal konstant jage omkostninger og effektivisere vores bedrifter.
- Vi bekymrer os om den verden vi er en del af.
- Vi bekymrer os om den svære økonomiske situation vi står i.
- Det rammer den gård vi bor på.
- Men der er håb. Krisen vil slippe taget i os på et eller andet tidspunkt.
- Vi skal tro på morgendagen.
- Vi skal tro på, at erhvervet er en del af fremtidens Danmark, for Danmark kan ikke undvære fødevareerhvervet.

Vi har stor og stigende opbakning både på Christiansborg og blandt danskerne, selvom debatten om vedtagelse af landbrugspakken har givet os ridser i lakken.

Og vi har stadig brug for at skabe resultater, der kan mærkes.

Det skal der kæmpes for.

Det skal vi kæmpe for.

Og vi er sikre på, at det vil lykkes.

Jeg vil slutte med at sige TAK for et godt samarbejde:

- Til alle vores ansatte i LMO
- Til alle udvalg og sammenhænge, som eksisterer omkring Landboforeningen.
- Til politikere og myndigheder, som foreningen arbejder sammen med.
- Til mine bestyrelseskollegaer og foreningens sekretærer.
- Tak for ordet.